

בס"ד. ר"ד מש"פ תצא, י"ד אלול, ה'תש"א.

— לאחר תפלת מנחה —

בלתי מוגה

(כ"ק אדמו"ר שליט"א פנה לר' זלמן שי' דוכמאן¹, ואמר:)

עומדים אנו בשבעת ימי המשתה מחתונת כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהיתה ביום י"ג אלול (תרנ"ז), וגם מחתונתו של אביו, כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, שהיתה ביום י"א אלול (תרל"ה).

מיד לאחרי החתונה, בשבעת ימי המשתה, נקרא כ"ק מו"ח אדמו"ר לוויטעבסק להתייצב לעבודת הצבא (ואף שהי' רק בן י"ז שנה, הנה לפעמים היו נקראים קודם הזמן), וטרם לכתו, הנה ע"פ הצעת החסידים, צבע והשחיר את פניו בפחם ("סאזשע"), כדי שיראה מבוגר בשנים ויפטרוהו. ולאח"ז חזר לליובאוויטש (כנראה בו ביום) להתוועדות דשבע ברכות עם פנים מושחרות...

ישנו גם סיפור אודות שחרורו של אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע מעבודת

הצבא²:

כאשר קראוהו לצבא, נסע אביו אדמו"ר מהר"ש אל הגובערנאטאָר (מושל המחוז) לדרוש שיפטרוהו מעבודת הצבא, וכשסירב (להיותו צורך היהודים, והתעקש לגייסו לצבא), הודיעו אדמו"ר מהר"ש חד-משמעית אשר בנו לא יעבוד בצבא, באמרו אליו: "איך וועל סיי-ווי אויספירן... אלא שהברירה בידך לחסוך לי את הנסיעה לפטרבורג (לבטל הגזירה), ואם לא תמלא דרישתי ואצטרך לנסוע, תשלם מחיר יקר בעד זה.

כאשר המושל לא נענה לבקשתו, וברצותו להראות "קונץ" חזר ושלח לקרותו לצבא — נסע אדמו"ר מהר"ש לפטרבורג ופעל שם שיפטרוהו מעבודת הצבא³.

כשחזר אדמו"ר מהר"ש לליובאוויטש, חלה המושל בחולי גדול — "צונויפגעדרייט ווי אַ בייגל"⁴. אשתו שלחה שליח לבקש מחילה, ואמר אדמו"ר מהר"ש: "עס איז צו שפעט". וכעבור שלש שעות מת מתוך יסורים גדולים.

(1) שהי' בעל שמחה — לרגל חתונת בנו ברשימה נוספת, שקנה "כרטיס" ביום א' ט"ו אלול בפאריז. (אגרת חוב ממשלתית) תמורת סכום גדול.

(2) ראה תו"מ — רשימת היומן ע'ר ואילך. (4) = עיקם את צורתו כדמות כעך (בייגל).